

רבה agrees to the reason of רבה

רבה אית ליה דרבה -

OVERVIEW

One of the basic disagreements between רבה and רבא is whether ידענו מהני or not.¹ רבא maintains that if two עדים say we recognize the חתימה of the גט, that is sufficient and it removes the need to say בפ"נ ובפ"נ. Therefore, since איחלופי בקיום שטרות דעלמא בעד אחד חשש, ידענו מהני, there is a חשש of איחלופי. To prevent this we have the שליח also say בפני נכתב. However, רבה maintains that ידענו בפני, therefore there can be no איחלופי and there would be no need for בפ"נ if the reason was only משום קיום. That proves, according to רבה, that בפ"נ is said (also) משום לשמה.

The גמרא here concludes that since רבה אית ליה דרבה, therefore it is understood why בפ"נ ובפ"נ is required בהגמוניא להגמוניא בא"י. Our תוספות questions that assumption.

תוספות asks:

ואם תאמר אמאי צריך לרבה בפני נכתב מהגמוניא להגמוניא -

And if you will say; why does רבה require the saying of בפני נכתב (specifically) when a גט is brought מהגמוניא להגמוניא? The two הגמוניות were in קיום. There is no חשש of לשמה. There is only a חשש of קיום. To resolve the חשש of קיום, only בפני נכתב is required. According to רבא who is concerned about איחלופי – that we may confuse שטרות שאר with שטרות גיטי נשים, and maintain that by שאר שטרות one עד is sufficient,² it is understood that בפני נכתב is said to prevent that there be no איחלופי -

והא רבה לא חייש לאיחלופי כיון דידענו לא מהני -

However, רבה is not concerned that there may be **confusion** between גיטין and שטרות **since** according to רבה, even if two עדים say **we recognize** the signatures, **it is not sufficient**.³ Therefore there is no חשש of איחלופי. The question is; why is בפני נכתב required?

תוספות answers:

ויש לומר דמתחילה לא היו מתקנין בפני נכתב משום איחלופי -

¹ See previous גמרא ג, א and the תוספות there מאן אטו, הכא, אטו, מאן.

² רבא is of the opinion that ידענו is valid by גיטין. It is also valid by שטרות. Therefore, if בפני נכתב were not said, people would assume that בפני נכתב is a regular קיום. They will then mistakenly assume that even one עד is sufficient for קיום just like by גיטין. See תוספות ג, א ד"ה אטו.

³ We must maintain that even according to the מסקנא that רבה אית ליה דרבה, nevertheless רבה, ידענו לא מהני לרבה, nonetheless, רבה completely agree with רבא that the טעם is only משום קיום and not משום לשמה at all? See תוספות ג, א ד"ה מאן. See: 'Thinking it over'.

And one can say; that initially the חכמים would not have instituted that the איחלופי also say **בפני נכתב on account** of our concern for רבה. As mentioned, רבה is not concerned about איחלופי⁴ - אבל כיון דתקיננו משום לשמה במדינת הים תקנו שיאמר בכל מקום אף בארץ ישראל - **However, once the חכמים instituted** that בפני נכתב needs to be said **במדה"י** **on account of לשמה** (for the people of מדה"י are not בקי in לשמה); the חכמים already **instituted that it be said everywhere even in א"י**; where there is no inherent need to say בפני נכתב. Nevertheless, the חכמים wanted to institute a universal תקנה to avoid any confusion.

SUMMARY

Even if the reason for saying בפ"נ is (also) משום קיום, nevertheless (according to רבה), only בפני נחתם would be essentially required in א"י and not בפני נכתב. There would be no need to say בפני נכתב, for since לא מהני, there will be no איחלופי, and in א"י they are בקיין לשמה. However once בפני נכתב is required במדה"י on account of לשמה, the חכמים instituted it even in א"י.

THINKING IT OVER

claims according to רבה that ידענו לא מהני⁵. Perhaps this can be qualified; that ידענו לא מהני according to רבה only in מדה"י (where there is a concern of לשמה) but in א"י perhaps even רבה agrees that ידענו מהני⁶. Therefore there is a חשש of איחלופי⁷. That is why בפני נכתב is said בא"י; not because of תוספות as לא פלוג maintains.

⁴ This is the reason why רבה still disagrees with רבא who maintains that the only reason for saying בפ"נ is משום קיום. רבה however claims that if that were the case, בפני נכתב would be superfluous.

⁵ See footnote # 3.

⁶ לשמה in א"י because there is no concern of ידענו.

⁷ See מהרש"א הארוך, מהר"ם שי"ף, בל"י, et al.